

Warszawa, dnia 12 lipca 2002 r.

Opinia

w sprawie dostosowania projektu ustawy o napojach spirytusowych (druk nr 656) do standardów akcesyjnych Unii Europejskiej

1. Wybór trybu rozpatrywania projektu - zgodność z Regulaminem Sejmu

Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ustawy o napojach spirytusowych ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. Tym samym spełnione zostały wymogi Regulaminu Sejmu RP, umożliwiające rozpatrywanie przedłożonego projektu ustawy dostosowawczej przez Komisję Europejską Sejmu RP w trybie art. 96 - 104 Regulaminu. Do projektu, oprócz uzasadnienia, zostały dołączone: uzasadnienie dostosowawczego charakteru projektu, opinia Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej, projekt jednego rozporządzenia, tłumaczenia aktów prawa wspólnotowego oraz tzw. tabela zgodności (zestawienie przepisów projektu z odpowiadającymi przepisami rozporządzeń wspólnotowych).

2. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy określa kategorie i zasady wyrobu napojów spirytusowych, a także warunki wyrobu i rozlewu napojów spirytusowych oraz obrotu tymi napojami. Znacząca część przepisów ustawy będzie obowiązywała tylko do czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Takie rozwiązanie ma - według treści uzasadnienia i opinii Sekretarza UKIE - przygotować przedsiębiorców prowadzących działalność w omawianym zakresie oraz konsumentów do przyszłego, obowiązującego od chwili uzyskania członkostwa w UE, reżimu prawnego wynikającego z rozporządzeń wspólnotowych. Przepisy tych rozporządzeń w państwach członkowskich UE obowiązują wprost.

Przepisy proponowanej ustawy, których obowiązywanie nie będzie ograniczone datą przystąpienia Polski do UE dotyczą: przedmiotu ustawy, czterech definicji ustawowych (w tym definicji odnoszących się do napojów spirytusowych, co do których prowadzone negocjacje mają doprowadzić do

objęcia ich tzw. ochroną geograficzną), zasad uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie wyrobu i rozlewu napojów spirytusowych, zagrożenia karą za działanie niezgodne z ustawą lub zezwoleniem.

Ponadto projekt wprowadza zmiany do ustaw: z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie spirytusu, wyrobie i rozlewie wyrobów spirytusowych oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 31, poz. 353), z dnia 11 maja 2001 r. o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia (Dz. U. Nr 63, poz. 634 z późniejszymi zmianami), wynikające przede wszystkim z przyjęcia nowego nazewnictwa.

3. Prawo Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W materii objętej projektem obowiązują rozporządzenia wspólnotowe:

- rozporządzenie Rady nr 1576/89/EWG z dnia 29 maja 1989 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących definicji, opisu i prezentowania napojów spirytusowych (ze zmianami);
- rozporządzenie Komisji nr 1014/90/EWG z dnia 24 kwietnia 1990 r. w sprawie szczegółowych zasad definiowania, opisu i prezentacji napojów spirytusowych (ze zmianami).

4. Stan zobowiązań Polski

Zagadnienie napojów spirytusowych zostało ujęte w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa 2001 r. (NPPC) w rozdziale 7.: Rolnictwo, jako zadanie 12.: Wspólna organizacja rynku wina oraz napoje spirytusowe. W NPPC przewidziano, że projektowana ustawa „o produkcji i badaniu napojów spirytusowych”, dostosowująca prawo polskie w zakresie rozporządzeń wspólnotowych nr 1576/89/EWG oraz nr 1014/90/EWG, wejdzie w życie w 2002 r.

W stanowisku negocjacyjnym problematyka napojów alkoholowych również jest ujęta w obszarze Rolnictwo, w rozdziale 2.6.: Wspólne organizacje rynków - Wina i alkohol. Polska zobowiązała się, że do 31 grudnia 2002 r. wprowadzi rozwiązania prawne i instytucjonalne, które umożliwią stosowanie instrumentów wspólnej polityki rolnej. Wskazano rozbieżności w zakresie m.in.: klasyfikacji wyrobów spirytusowych, definicji, aromatyzowania oraz informacji zamieszczanych na etykietach napojów spirytusowych. Do problemów negocjacyjnych zaliczono m.in. objęcie ochroną nazw i znaków towarowych wybranych wyrobów spirytusowych.

5. Zakres dostosowania dokonywanego przez projekt

Niezgodność prawa polskiego z prawem wspólnotowym polega przede wszystkim na obowiązaniu i stosowaniu odmiennych od wspólnotowych: metody klasyfikacji wyrobów, definicji, technologii wyrobu napojów spirytusowych oraz ich parametrów jakościowych, ochrony nazw wyrobów, metodyki badań. Proponowana ustawa oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie mają usunąć rozbieżności i przygotować przedsiębiorców oraz konsumentów na obowiązanie w Polsce - w przypadku przystąpienia do UE – rozporządzeń wspólnotowych. Przyjęte rozwiązania dostosowują prawo polskie do prawa wspólnotowego i odnoszą się do deklaracji zawartych w stanowisku negocjacyjnym.

Podkreślić należy, że - biorąc pod uwagę sześciomiesięczne *vacatio legis* (art. 39 projektu), czas potrzebny na uchwalenie ustawy oraz zakładaną przez Radę Ministrów datę przystąpienia Polski do UE - okres obowiązania znaczącej części przepisów ustawy może być bardzo krótki. Ponadto, przy tak określonym *vacatio legis*, nie jest już możliwe wprowadzenie proponowanych rozwiązań w 2002 r. – inaczej w NPPC i stanowisku negocjacyjnym – patrz pkt 4 opinii.

Uwaga szczegółowa:

Wydaje się, że błędnie określono czas obowiązywania art. 27 projektu, mówiącego o warunkach obrotu napojami spirytusowymi. Przepis art. 38 mówi o utracie mocy przepisu art. 27 z dniem uzyskania członkostwa. Nie wskazano natomiast przepisu rozporządzenia wspólnotowego, który „zastąpiłby” ten przepis z dniem przystąpienia. Ponadto przepis art. 30 (przepis karny) wyraźnie mówi o zagrożeniu karą czynu polegającego na niezgodnym z przepisami obrocie napojami spirytusowymi (obowiązywanie tego przepisu nie jest ograniczone datą przystąpienia). O pomyłce może również świadczyć zdanie z uzasadnienia dostosowawczego charakteru projektu (str. 33 w druku nr 656), że art. 21 – 26 określają „zasady uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wyrobu i rozlewu napojów spirytusowych oraz **zasady obrotu tymi napojami**” (podkr. d.o.), podczas gdy w tych artykułach nie ma mowy o obrocie, a mówi o tym właśnie art. 27.

6. Tłumaczenie aktów prawnych Unii Europejskiej

Do projektu dołączono tłumaczenia rozporządzeń: Rady i Komisji UE, wskazanych w punkcie 3 niniejszej opinii.

7. Konkluzje

Przedłożony projekt ustawy dostosowuje prawo polskie do prawa Unii Europejskiej w obszarze Rolnictwo w części dotyczącej napojów spirytusowych, uwzględniając polskie stanowisko negocjacyjne w tym obszarze.

Opracowała: Dorota Olejniczak